Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Aitor Fernandez de Ortega Larrusea

Gasteiz, Araba (1973)

Aurkibidea

Biografia

1973an jaio zen Aitor, Gasteizen. Mendiguren herrian bizi da gaur egun. Ama mundakarra du, baina lan kontuak zirela eta, Gasteizera joan zen bizitzera. Aita, berriz, Mendiguren herrikoa du. Hasiera batean A ereduan ikasi zuen Aitorrek, baina gero Ikasbidea ikastolara joan zen. Hizkuntza Eskola Ofizialean euskara ikasten ere ibili zen. Ingeles Filologia egin zuen Gasteizen. Gaur egun, ordea, IKA euskaltegian dabil euskara irakasten.

Zintak

GAS-020

- **Proiektua**: Gasteizko Euskararen Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data**: 2019-03-28
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Amonak euskaraz egitea debekatu

- **Erref**: GAS-020/002
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:01:21. **Bukatu**: 00:03:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Gasteizen jaio zen, baina Mendigurengoa da Aitor. Ama mundakarra, aita Mendigurengoa. Amak euskara ahazturik zuen, eta lan bila Arabara etorri eta Aitorren aita (erdalduna) ezagutu zuenean, euskara alboratu egin zuen. Gainera, amonak euskararik ez zuen ulertzen, eta debekatu egin zion Aitorren amari euskaraz egitea, berak dena uler zezan.

2. Euskara ez maitatzetik, euskara irakastera

- **Erref**: GAS-020/004
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:03:40. **Bukatu**: 00:04:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Aitorrek euskararekin izan zuen lehen kontaktua ikastolan izan zen. D eredua bazen ere, ez zuen euskara batere maite, oso arrotza egiten zitzaion. Ingeles Filologia egin zuen, eta gaur egun euskara irakaslea da.

3. Apurka-apurka euskara maitatuz

- **Erref**: GAS-020/006
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:04:54. **Bukatu**: 00:07:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Aitorrek hamaika urte zituela, A ereduko ikastetxean sartu zuten gurasoek, gurasoek Gasteizen zuten likor-dendatik hurbil. Ingeleseko eta euskarako irakaslea, Miren, oso irakasle ona zen eta hizkuntzekiko zaletasuna garatu zuen Aitorrek. Euskaraz gutxi bazekien ere, ikaskideek baino gehiago zekien, eta euskararekin zuen harremana hobetu zen. Ingeles Filologia ikasi zuen, Euskal Filologia egiteko nahikoa mailarik ez omen zuelako. Era berean, unibertsitate ikasketekin bateratu zuen Hizkuntza Eskolan euskara ikastea.

4. Euskara eskolatik ateratzen hasi zen

- **Erref**: GAS-020/007
- **Iraupena**: 0:03:40. **Hasi**: 00:07:23. **Bukatu**: 00:11:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Duranan zegoen Ikasbidea ikastolara joan zen, baina 'kartzela' batean bezala sentitzen zen. Euskara gorroto zuen orduan, baina gero institutuan hasi eta euskara maitatzen hasi zen. Hizkuntza Eskolan 4. maila asko kostatu zitzaion gainditzen. Hizkuntza eskolan ikasten ari zela, ikaskideekin eskolatik kanpo euskaraz egiten hasi zen, euskara kalera ateratzen.

5. Euskara: eskolatik kalera eta kaletik etxera

- **Erref**: GAS-020/008

- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:11:03. **Bukatu**: 00:13:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza Eskolan euskara ikasi ondoren, kalean ere euskaraz hitz egiten hasi zen Aitor. Haren arreba ere euskaltegira joaten hasi, eta Aitorrekin euskaraz hitz egiten hasi zen, hasiera batean igandetan, denborarekin, egunero. Anaia, ordea, ez zen eroso sentitzen euskaraz hitz egiten, baina konfiantza lortu bezain pronto, euskaraz egiten hasi zen.

6. Mendiguren euskalduntzen

- **Erref**: GAS-020/009
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:13:28. **Bukatu**: 00:14:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:
Mendigurenen 23 bat pertsona bizi dira gaur egun. Aitorren etxean euskaraz egiten da, eta lagunekin ere euskaraz egiten saiatu zen. Lagunek ez zuten euskaraz egiteko erraztasunik, Aitor eurengana euskaraz zuzentzen zen, baina lagunen artean erdaraz hitz egiten zuten. Ulermena garatzen joan ahala, euren artean ere euskaraz egiten hasi ziren.

7. Gasteizko dendan ere euskaraz

- **Erref**: GAS-020/011
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:15:36. **Bukatu**: 00:17:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza ohiturak errotik aldatu zituen Aitorrek, baita bere anai-arrebek ere. Amak begi onez ikusi zuen hau. Likore-denda bat zuten gurasoek Gasteizen, eta anai-arrebek bertan laguntzen zutenean, euskaraz egiten zuten bezeroekin. Lehenengo hitza gaztelaniaz izaten zen, baina 'agur' esaten zutenekin euskaraz egiten zuten. Aitak dendan gaztelaniaz egiteko eskatu zien.

8. Zer da hizkuntza ohiturak aldatzearen zailena?

- **Erref**: GAS-020/013

- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:17:52. **Bukatu**: 00:20:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza ohiturak aldatzea ez da erraza, eta garai hartan ez zuten ongi aterako zelako ziurtasunik, oso prozesu luzea izan zen. Diziplina eta konstantzia handia eskatzen du.

9. Zergatik aldatu zenituen hizkuntza ohiturak?

- **Erref**: GAS-020/015
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:20:34. **Bukatu**: 00:22:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza, kultura eta politika kontzientziagatik erabaki zuen Aitorrek hizkuntza ohiturak aldatzea, eta gaztelaniaz bizitzetik euskaraz bizitzera pasatzea. Herrian ere euskaraz bizitzen hastea ez zen ahoz hartutako erabaki bat izan, baizik eta dinamika aktibo ba.

10. Zein da hizkuntza ohiturak aldatzeko giltza?

- **Erref**: GAS-020/017
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:22:16. **Bukatu**: 00:23:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Aitorren iritziz, hizkuntza ohiturak aldatzeko gakoa konpromezua da, eta erabilera. Euskaraz hitz egitea funtsezkoa da euskaraz bizitzen hasteko, eman beharreko pausua.

11. Hasieran, deseroso sentitzen al zinen euskaraz?

- **Erref**: GAS-020/019
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:23:25. **Bukatu**: 00:25:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hitz egin aurretik, buruan ditugun eskemak hizkuntza batetik bestera aldatzea oso zaila da. Aitorren iritziz, euskaldun berriek euskal hitzak erabili arren, erdarazko paradigmak dituzte barneratuta.

12. IKA euskaltegiko langile

- **Erref**: GAS-020/021
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:25:30. **Bukatu**: 00:27:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Ingeles irakaslea izateko asmoa zuen hasiera batean. Ingalaterran egon zen denboraldi bat ikasketak amaitutakoan, eta itzulitakoan AEKn glotodidaktika ikastaroa egin eta euskara eskolak ematen hasi zen, bertako hizkuntza euskara delako. 20 urte daramatza IKAn lanean.

13. Gasteizko euskaltegien sorrera

- **Erref**: GAS-020/023
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:27:53. **Bukatu**: 00:29:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Euskaltegian lan egitea milintantzia lana zen, lan orduez gain, aparteko lanak ere bazeuden, kultur ekintzak etab. antolatzen. Konpromezu handiko lana zen, euskararen presentzia oso txikia baitzen garai hartan.

14. Ikasle profila asko aldatu da

- **Erref**: GAS-020/025
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:29:48. **Bukatu**: 00:31:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia

Laburpena:
Metodologia komunikatiboa erabiltzen dute gaur egun euskaltegian, euskararen ezagutzaz gain, erabilera ere bultzatzen duena, hizkuntza euren parte bilakatuz. Aitor euskaltegian hasi zen garaian oso bestelakoa zen egoera, euskara ikasi nahi baitzuen gehiengoak, euskaraz bizi. Gaur egun agiriak eskuratzeko joaten dira ikasle gehienak.

15. "Euskara gehiago entzun beharko litzateke"

- **Erref**: GAS-020/027
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:32:19. **Bukatu**: 00:34:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Garai batean gutxiago entzuten zen euskara kalean. Gaur egun, gehienbat, gurasoek erabiltzen dute umeekin hitz egiteko, baina gazteen artean ia ez da erabiltzen. Hala ere, presentzia handia du euskarak Gasteizen. Gazteak ohituta daude D ereduan ikasten, eta euskara ikasgai ikusten dutela uste du Aitorrek, eskola eremuarekin lotzen dutela.

16. Euskara eta aisialdia Gasteizen

- **Erref**: GAS-020/029
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:34:48. **Bukatu**: 00:36:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia

Laburpena:
Soka-tiran ibili da Aitor urte mordoan, eta euskaldunen artean euskaraz egiten zuten bertan, ahalik eta gehien. Entrenatzaileekin ere ahal zena euskaraz egiten zuten, euskara lehenetsiz.

17. Euskarazko kultur eskaintza zabala

- **Erref**: GAS-020/031
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:36:43. **Bukatu**: 00:38:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia
- Aisia » Kultura

Laburpena:
Garai bateko egoerarekin alderatuz, gaur egungo euskarazko kultur eskaintza askoz zabalagoa da. Aisialdiko eremuan sartzen ari da eta erreferente asko euskaldunak dira. Oihaneder eta Hala Bedi eta Alea azpimarratzen ditu.

18. Lehen ikasleekin gertutasun handiagoa

- **Erref**: GAS-020/033
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:38:45. **Bukatu**: 00:39:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Aitor euskaltegian hasi zenean, ikasleekin zuen giroa oso gertukoa zen. Ohikoa zen denek elkarrekin ostiraletan euskaraz poteatzea. Gasteizko jaietan oso giro euskalduna egoten zen.

19. Euskal giroa tabernetan eta gaztetxean

- **Erref**: GAS-020/035
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:38:48. **Bukatu**: 00:41:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:
Taberna batzuek lan handia egin dute euskal giroa bultzatzeko, esaterako, Parralek, zeinak euskarazko emanaldiak eta kontzertuak antolatzen dituen. Gaztetxearen lana ere azpimarratzekoa da.

20. Euskara goxotzea eta erakargarria bilakatzea

- **Erref**: GAS-020/037
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:41:40. **Bukatu**: 00:43:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Betagarri musikal taldeak lan handia egin du Gasteizen euskararen alde. Euskara goxoa eta erakargarria izatea lortu dute. Hertzainak taldea. Idazleak.

21. Hizkuntzarekiko jarrera ona izatea da giltza

- **Erref**: GAS-020/039
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:43:38. **Bukatu**: 00:44:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Garrantzitsua da jakitea Gasteizen euskararen alde eta euskal kulturaren alde euskaraz ez dakien jende askok egin duela, jarrera kontua ere bada.

22. Gasteizen euskaraz bizi al daiteke?

- **Erref**: GAS-020/041
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:45:57. **Bukatu**: 00:46:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Euskaraz bizi zaitezke euskaraz Gasteizen, baina soilik euskaraz bizitzea oso mugaturik dago.

23. Euskararekiko jarrera aldatu al da?

- **Erref**: GAS-020/043
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:46:47. **Bukatu**: 00:48:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Euskararen kontrako jarrera lehen ohikoagoa zen gaur egun baino. Aitorrentzat euskararen egoera neutroagoa da orain.

24. Gasteizek duen fama erdaldunarekin, zer egin?

- **Erref**: GAS-020/045
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:48:22. **Bukatu**: 00:50:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Gasteizen 'erdaldun' irudia oso zabalduta dago, batez ere Gasteiztik kanpora bizi direnen artean. Gutxinaka-gutxinaka euskalduntzen ari da, eta lan handia dago horren atzean. Lehenengo hitza euskaraz egiten saiatzen da Aitor.

25. Euskal Herriko egoera azaltzen saiatzen da

- **Erref**: GAS-020/047
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:50:35. **Bukatu**: 00:53:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskal gatazka

Laburpena:
Asko bidaiatutakoa da Aitor, eta beti saiatzen da kanpoko jendeari Euskal Herriko egoera zein den azaltzen. Beste hizkuntzei dagokienez, bisitatzen ari den herrialde hartako hikuntzan oinarrizko hiztegia ikasten saiatzen da, begirunea adierazteko.

26. Australiako hizkuntza indigenak

- **Erref**: GAS-020/049

- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:53:36. **Bukatu**: 00:55:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:
Australiara bidaiatu zuen Aitorrek eta txirrindan eman zituen hainbat egun. Pasarte honetan bertako hizkuntzei buruz ikasitakoa azaltzen du.

27. Zer da euskara zuretzat?

- **Erref**: GAS-020/051
- **Iraupena**: 0:02:39. **Hasi**: 00:58:34. **Bukatu**: 01:01:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Bizitzeko modua, lana, kultura, bere izaeraren zati bat da euskara Aitorrentzat. Ingalaterran gertatutako anekdota.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-22

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com